

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Tekst 1

1 maximumscore 2

- a. humanitas (regel 4) 1
- b. fruges (regel 4) 1

2 maximumscore 1

(De) winnaars legden hun wetten op aan (de) overwonnenen.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking

Niet fout rekenen wanneer als antwoord is gegeven 'De Romeinen legden hun wetten op aan (de) overwonnenen'.

3 maximumscore 2

- a. regas (regel 14) 1
- b. wetgeving/wetten 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

4 maximumscore 3

- a. de Romeinen / Maximus 1
- b. de Grieken 1
- c. Hij moet mild optreden tegen de Grieken / de Grieken een voorkeursbehandeling geven 1

Of woorden van overeenkomstige strekking.

5 maximumscore 1

Griekenland heeft al zijn vroegere aanzien/macht verloren / Griekenland is door de Romeinen overwonnen.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

6 maximumscore 1

respect (voor de Romeinse overheersers) / (het herstellen van de) orde (in Griekenland)

Of woorden van overeenkomstige strekking.

7 maximumscore 1

Hij moet (in Griekenland) als bestuurder de prestatie die hij heeft geleverd / de reputatie die hij heeft opgebouwd in zijn vorige functie (in Bithynia) hooghouden/overtreffen.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
8	maximumscore 2	
	• a. servientes (regel 32)	1
	• b. iudicio (regel 32)	1
	<i>Opmerking</i> Niet fout rekenen wanneer bij a. als antwoord is gegeven 'longinqua (regel 31)'.	
9	maximumscore 2	
	• a. quaesturae tuae is in het Latijn een bepaling bij fama / een bijvoeglijke bepaling In de vertaling is quaesturae tuae als een bepaling van tijd / bijwoordelijke bepaling weergegeven (na je quaestuor)	1
	• b. fama is in het Latijn onderwerp In de vertaling is fama als (bijwoordelijke) bepaling weergegeven (onder de reputatie)	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	<i>Opmerking</i> Bij zowel a. als b. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.	
10	maximumscore 2	
	• a. Het is (veel) erger roem te verliezen dan helemaal geen roem te krijgen	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
	• b. (cum sit alioqui) ut saepe audisti saepe legisti (regel 34) / (cum sit) alioqui (ut saepe audisti saepe legisti) (regel 34) / (cum sit alioqui) ut saepe audisti (regel 34) / (cum sit alioqui) ut saepe legisti (regel 34)	1
11	D	

Tekst 2

12 maximumscore 1

als ze als slaven gestorven zouden zijn
Of woorden van overeenkomstige strekking.

13 maximumscore 2

- quasi (regel 4) 1
- ut (regel 5) 1

Vraag	Antwoord	Scores
14	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. his solaciis is in het Latijn een (bijwoordelijke) bepaling In de vertaling is dit als onderwerp weergegeven (redenen tot troost) Of woorden van overeenkomstige strekking. 	1
	<ul style="list-style-type: none"> b. (ut) hoc ipsum permitterem (regel 9) 	1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Bij a. alleen een scorepunt toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.</i>	
15	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Het is eigen aan de mens om verdriet te voelen (bij tegenslag/ziekte/dood van een slaaf/medemens) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Sommigen hebben (hierover) geen verdriet 	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
16	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. coniunctivus 	1
	<ul style="list-style-type: none"> b. (sit) parata (regel 16) 	1

Tekst 3

17	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> a. Dolabella / Zijn schoonzoon zal zijn familie beschermen (als er geweld uitbreekt) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> b. Er zijn geen medestanders meer in Rome / Anderen van zijn partij hebben samen met hun vrouwen Rome verlaten 	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	
18	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> mecum (regel 2) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> aliquo tuto loco (regel 2) 	1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Niet fout rekenen wanneer de antwoorden zijn omgewisseld.</i>	
19	maximumscore 2	
	Twee van de volgende antwoorden:	
	– Ze moeten kijken wat de andere vrouwen (van hun stand) doen.	
	– Ze moeten er zelf goed over nadenken / met elkaar overleggen.	
	– Ze moeten vrienden raadplegen.	
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 3	
	• a. dicetis (regel 13)	1
	• b. Considerandum (regel 1)	1
	• c. videte (regel 10) / date (regel 14)	1

Algemeen

21	maximumscore 2	
	• a. Panegyricus	1
	• b. Plinius geeft de keizer / Trajanus een compliment (en dat is kenmerkend voor een lofrede)	1
	Of woorden van overeenkomstige strekking.	

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

	Kolon 22	
22	maximumscore 2	
	Paulo facilius putavi posse me ferre desiderium tui, Ik meende dat ik het gemis van jou een beetje / iets gemakkelijker kon (ver)dragen	
	paulo en/of facilius niet verbonden met ferre	0
	facilius gemakkelijk	1
	facilius niet vertaald als bijwoord	0
	fero elke andere betekenis dan '(ver)dragen' of een synoniem daarvan	0
	Kolon 23	
23	maximumscore 1	
	sed plane non fero maar ik (ver)draag het helemaal niet	
	Niet fout rekenen: plane duidelijk	
	fero elke andere betekenis dan '(ver)dragen' of een synoniem daarvan	0
	Wanneer ook in kolon 22, hier niet meer aanrekenen.	
	Kolon 24	
24	maximumscore 1	
	et, quamquam magni ad honorem nostrum interest en, hoewel het van groot belang is voor mijn/ons aanzien/eer(bewijs)/ huldebetoon	

Vraag	Antwoord	Scores
25	<p>Kolon 25 maximumscore 1 quam primum ad Urbem me venire, dat ik zo snel mogelijk naar de Stad / Rome ga/kom</p> <p>Niet fout rekenen: (om) zo snel mogelijk naar Rome te komen</p>	
26	<p>Kolon 26 maximumscore 2 tamen peccasse mihi videor, geloof/denk ik toch dat ik een fout heb gemaakt</p> <p>Niet fout rekenen: mihi videor ik schijn aan mezelf peccasse vertaald als infinitivus praesens</p>	1
27	<p>Kolon 27 maximumscore 2 qui a te discesserim. omdat ik van jou ben weggegaan / (ik) die van jou ben weggegaan</p> <p>a door 0 discesserim zal weggaan 0 discesserim weggegaan zal zijn 1 discedo elke andere betekenis dan 'weggegaan' of een synoniem daarvan 0</p>	0 0 1 0
28	<p>Kolon 28 maximumscore 2 Sed, quia tua voluntas ea videbatur esse, Maar, omdat jouw wil zodanig scheen/leek te zijn</p> <p>tua voluntas ea jouw zodanige wil 0</p>	0
29	<p>Kolon 29 maximumscore 2 ut prorsus (kolon 30) nolles navigare, (zo)dat je beslist niet wilde (uit)varen</p> <p>ut elke andere betekenis dan voegwoord '(zo)dat' of een synoniem daarvan 0</p>	0
30	<p>Kolon 30 maximumscore 1 nisi confirmato corpore behalve wanneer je lichaam was aangesterkt / behalve met een aangesterkt lichaam</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 31 31 maximumscore 1 approbavi tuum consilium heb ik jouw besluit/plan goedgekeurd / heb ik ingestemd met jouw besluit/plan</p>	<p>consilium elke andere betekenis dan ‘besluit/plan’ of een synoniem daarvan</p>	0
<p>Kolon 32 32 maximumscore 1 neque nunc muto, en dat verander ik nu niet / en ik verander (dat) nu niet</p>		
<p>Kolon 33 33 maximumscore 2 si tu in eadem es sententia. als jij bij dezelfde mening/beslissing blijft</p>	<p>eadem die sententia elke andere betekenis dan ‘mening/beslissing’ of een synoniem daarvan</p>	1 0
<p>Kolon 34 34 maximumscore 2 Sin autem (kolon 35) videris tibi posse me consequi, Maar indien jij (echter) denkt dat je mij kunt inhalen/volgen / mij te kunnen inhalen/volgen</p>		
<p>Kolon 35 35 maximumscore 2 posteaquam cibum cepisti, nadat je voedsel (tot je) genomen hebt</p>	<p>Niet fout rekenen: posteaquam omdat</p>	
<p>Kolon 36 36 maximumscore 1 tuum consilium est. is dat jouw besluit/plan</p>	<p>consilium elke andere betekenis dan ‘besluit/plan’ of een synoniem daarvan</p>	0

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 37 37 maximumscore 1</p>	<p>Marionem ad te eo misi, Ik heb Mario naar je toegestuurd met de bedoeling</p>	
<p>Kolon 38 38 maximumscore 2</p>	<p>ut aut tecum ad me quam primum veniret (op)dat hij (of) zo snel mogelijk met jou naar mij toe kwam / toe zou komen</p>	
	<p>Niet fout rekenen: veniret toe komt</p>	
<p>Kolon 39 39 maximumscore 2</p>	<p>aut (kolon 40) statim ad me rediret. of meteen naar me terugkeerde / zou terugkeren</p>	
	<p>Niet fout rekenen: rediret terugkeert</p>	
<p>Kolon 40 40 maximumscore 1</p>	<p>si tu morarere, als jij (daar) bleef / zou blijven</p>	
	<p>Niet fout rekenen: morarere jij blijft</p>	
<p>Kolon 41 41 maximumscore 2</p>	<p>Tu autem hoc tibi persuade (kolon 42) nihil me malle quam te esse mecum;</p>	
	<p>Wees er echter van overtuigd dat ik niets liever wil dan dat jij bij mij bent</p>	
	<p>me malle niet vertaald als A.c.I.</p>	<p>0</p>
	<p>te esse niet vertaald als A.c.I.</p>	<p>0</p>
	<p>quam elke andere betekenis dan 'dan' of een synoniem daarvan</p>	<p>0</p>
<p>Kolon 42 42 maximumscore 2</p>	<p>si commodo valetudinis tuae fieri possit, als dit/het kan gebeuren / zou kunnen gebeuren / zal kunnen gebeuren / gedaan zal kunnen worden zonder schade voor je gezondheid</p>	
	<p>Niet fout rekenen wanneer fieri niet vertaald is</p>	

Vraag	Antwoord	Scores
<p>Kolon 43 43 maximumscore 2</p>	<p>si autem intelliges opus esse als je echter zult menen/merken/begrijpen / meent/merkt/begrijpt dat het nodig is</p> <p>Niet fout rekenen: intelliges je zou menen/merken/begrijpen</p>	
<p>Kolon 44 44 maximumscore 2</p>	<p>te Patris convalescendi causa paulum commorari, dat jij (nog) een tijdje in Patrae blijft om te herstellen / sterk(er) te worden</p> <p>Niet fout rekenen: convalescendi causa omwille van je herstel Niet fout rekenen: causa wegens convalescendi niet vertaald als gerundium causa niet vertaald als voorzetsel</p>	<p>0 0</p>
<p>Kolon 45 45 maximumscore 1</p>	<p>nihil me malle quam te valere. (wees er dan van overtuigd) dat ik niets liever wil dan dat jij gezond bent</p> <p>me malle niet vertaald als A.c.I. te valere niet vertaald als A.c.I. quam elke andere betekenis dan 'dan' of een synoniem daarvan</p>	<p>0 0 0</p>

Bronvermeldingen

tekst 1	Plinius, Ep. 8.24
tekst 2	Plinius, Ep. 8.16
tekst 3	Cicero, Fam. 14.18
tekst 4	Cicero, Fam. 16.1